

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. X-242 4, 9, 53, 59, 74, 76,
77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-922 IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 2, 11, 24, 38 IR 47 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-923“**

PROJEKTO

(toliau – Projektas)

(TAP-22-430; TAIS NR.: 21-33954(2))

2022-03-24 Nr.NV-731

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pažymėtina, kad Projekte Vyriausybės pozicija dėl Seime svarstomų įstatymų projektų turėtų būti dėstoma aiškiai ir konkrečiai, įvertinus projektu *siekiamus tikslus, teisinio reguliavimo priemones ir galimas jų priėmimo pasekmes*. Vyriausybės išvadoje *iš esmės pritariama* Seime svarstomiems įstatymų projektams, kai pritariama projektų tikslams ir uždaviniams, o teisinio reguliavimo priemonės yra tinkamos iš esmės, jų priėmimas nesukels neigiamų pasekmių ir teikiamos tik projektų esmės nekeičiančios teisinio reguliavimo pastabos ir pasiūlymai. Teikiami teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo pasiūlymai savo esme neturi reikšti kokybiškai naujo teisinio reguliavimo siūlymo, todėl, įvertinus tai, siūlytina apsvarstyti galimybę tikslinti formuojamą Vyriausybės poziciją dėl teikiamų Įstatymų projektų, pavyzdžiui, šiuo atveju viena iš galimų alternatyvų galėtų būti *pritarti Projektų tikslams, tačiau pasiūlyti Projektų nesvarstyti, kadangi Vyriausybė pati parengs ir Seimui pateiks Įstatymo pakeitimo projektą*, kartu teikiant pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekto siūlomo teisinio reguliavimo priemonių tobulinimo, kurie būtų aktualūs, jeigu Projektai visgi būtų svarstomi Seime.

2. Vyriausybės teikiami siūlymai, kaip tobulinti teisinį reguliavimą, turi būti išsamiai argumentuoti ir pagrįsti, išlaikant loginę sąsają tarp teikiamo siūlymo ir pagrindimo, tačiau pastebėtina, kad, pavyzdžiui, Projekto 1.1, 1.6 ir 1.7 papunkčiuose teikiami Įstatymų projektų nuostatų siūlymai nėra pagrįsti konkrečiais, pagrįstais argumentais, todėl šiuo aspektu Projektą siūlytina tikslinti. Taip pat siūlytina išsamiau pagrįsti Projekto 1.2 papunkčio argumentaciją, kuri stokoja siūlomo reguliavimo tobulinimo išsamumo bei pagrįstumo. Projekto 1.5 papunktyje teikiamas siūlymas turėtų būti tikslinamas, kadangi nėra aiškus siūlymo „labiau susieti“ turinys.

3. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 77 punktu, kuris numato, kad *aukštesnės teisinės galios teisės akte taip pat turėtų būti vengiama nuorodų į konkrečius žemesnės galios teisės aktus. Tokiu atveju gali būti formuluojama nurodant ne konkretų, o bendrinį teisės akto pavadinimą ir subjektą, kuris tvirtina tą teisės aktą*, siūlytina atitinkamai tikslinti Nutarimo projekto 2.2 papunktį, jame atsisakant nuorodos į konkretų žemesnės galios teisės aktą.

4. Pastebėtina, kad Projekte Vyriausybė turėtų formuoti poziciją kaip savarankiška

institucija. Atsižvelgiant į tai, Projekte, pateikiant konkrečius aspektus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo, neturėtų būti vartojami tokie žodžiai, kaip „pritariame“, „pritardami“, „atsižvelgdami“, „siūlome“ ir pan. Teikiant konkretų siūlymą, jį reikėtų formuluoti, pavyzdžiui, „siūlytina“, „turėtų būti“ ir t. t. Taip pat siūlytina Projektą tikslinti teisės technikos aspektu pvz., atsisakytina teisės aktams nebūdingų perteklinių formuluočių „šiuo metu“, „be to“, „tuo tarpu“, „reglamentavimas yra pakankamas“ ir pan. Projektas tikslintinas redakciniu aspektu.

5. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, nuoseklumo, užtikrinant teisėkūros ekonomiško principą, keičiamame įstatyme siūlome vengti pernelyg detalaus reguliavimo, taip pat deklaratyvaus pobūdžio nuostatų, kas ateityje suponuoja dažną įstatymų nuostatų keitimo būtinybę. Pavyzdžiui siūlymas Mokslo ir studijų įstatymo 82² straipsnio 2 dalyje įtvirtinti nuostatą, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras tvirtina konkrečiai Aukštojo mokslo socialinės dimensijos veiksmų planą, laikytinas ydingu, kadangi galimai pasikeitus pozicijai ministrui tvirtinti būtent minėtą veiksmų planą, turėtų būti keičiama ir tai numatanti įstatyminė nuostata. Mokslo ir studijų įstatymo 77 straipsnio 1¹ dalies nuostata „siekiant plėtoti“ laikytina deklaratyvia bei nesukuriančia teisinės pridėtinės vertės, todėl siūlytina jos atsisakyti arba patikslinti.

6. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybei teikiant išvadą dėl Įstatymų projektų, kurie reikalauja papildomų valstybės biudžeto lėšų, Vyriausybė turėtų aiškiai pasisakyti dėl Įstatymo projektui įgyvendinti reikalingų lėšų būtinumo (pagrindžiant jų dydį) ir jų numatymo bei skyrimo galimybių, todėl siūlytina Projektą papildyti apie Vyriausybės numatomą galimybę skirti reikiamas lėšas nuo 2023 metų, kad būtų užtikrintas Įstatymų įgyvendinimas, įsigaliojus naujoms nuostatom.

7. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 33 punktą, rengėjas, nesutinkantis su išvada teikiančių subjektų pateiktomis pastabomis ir pasiūlymais, organizuoja suinteresuotų institucijų pasitarimą, jeigu nesutarimų pašalinti nepavyksta kitais būdais. Tačiau teikime Vyriausybei nenurodyta, kad nesutarimus buvo bandyta pašalinti kitais būdais (pavyzdžiui, pakartotinai Projektą pateikiant derinti darbo tvarka) ir organizuotas minėtas pasitarimas. Atsižvelgdami į tai, manome, kad prieš svarstant Projektą Vyriausybėje turėtų būti tinkamai įgyvendinta minėta Vyriausybės darbo reglamento 33 punkto nuostata.

Teisės grupės patarėja

Elena Ražanskienė